

NOTAT

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Kemikalier
J.nr. MST- 001-07805
Ref. AE
Den 8. oktober 2012

Rapport fra ”International Conference on Chemicals Management 3” (ICCM3) d. 17. – 21. september 2012 om den globale kemikaliestrategi – (Strategic Approach to International Chemicals Management (SAICM))

Den tredje internationale konference om sikker kemikaliehåndtering (ICCM3) blev afholdt den 17-21. september 2012 i Nairobi, Kenya. ICCM behandler implementeringen af den globale kemikaliestrategi, SAICM. Danmark varetog på ICCM3 rollen som formand for EU på vegne af Cypern. Dermed var den danske rolle på mødet meget koordinerende i forhold til at opnå en samlet, ambitiøs EU position, ligesom Danmark på vegne af EU og medlemslandene på flere områder førte forhandlingerne med de øvrige regioner, lande og andre aktører.

Baggrund

Den globale kemikaliestrategi, ”Strategic Approach to International Chemicals Management” (SAICM), blev vedtaget i februar 2006. SAICM er et politisk, men ikke juridisk bindende instrument, der skal sikre, at man når målsætningen fra implementeringsplanen fra Verdens-topmødet i Johannesburg i 2002 om, at kemikalier i 2020 bruges og produceres på en måde, som fører til en minimering af væsentlige negative effekter på miljø og sundhed.

SAICM består af en politisk deklaration, en overordnet politisk strategi og en global plan for aktiviteter (GPA). I dokumentet ”The future we want” fra RIO+20 topmødet i Rio de Janeiro i juni 2012, fremhæves det, at man ønsker at styrke SAICM, for at kunne opnå 2020-målet fra Johannesburg. *Hvordan* man kan styrke SAICM, og sikre en bedre implementering og nå 2020-målet fra Verdensmødet i Johannesburg, var omdrejningspunktet for en ”high level dialogue”, der fandt sted under konferencen. Der blev vedtaget i alt ni resolutioner på mødet, med fokus på nedenstående emner.

Vigtigste emner på ICCM3

De tre vigtigste emner, som blev diskuteret på konferencen, var:

- Status for, og yderligere implementering af strategien, herunder for projekter, der blev igangsat på ICCM2 i 2009, på områder som kræver globale tiltag, samt nye initiativer, der skulle igangsættes.
- Finansiering af SAICM, med særlig fokus på den langsigtede finansiering
- Fremtidig styrkelse af SAICM.

Status for, og yderligere implementering af, strategien

Et vigtigt element i implementeringen af SAICM, er muligheden for, via den overordnede politiske strategi for SAICM, at identificere nye områder, som kan have negative effekter på miljø og sundhed, og som kræver global indsats for at imødegå risikoen. I 2009 blev fem sådanne områder identificeret og accepteret som ”emerging policy issues”. Det drejer sig om ”bly i maling”, ”kemikalier i produkter”, ”farlige stoffer i elektronik og elektronisk udstyr”, ”nanoprodukter- og materialer” samt ”fluorerede kemikalier (PFC’er)”.

Bly i maling er særligt et problem i udviklingslandene. Som udkomme af arbejdet under SAICM, er der nu etableret en global alliance, som arbejder med oplysning om risici og håndtering, samt på at få udfaset blyholdige malinger, senest i 2018.

For *kemikalier i produkter* blev det vedtaget at fortsætte det igangværende projekt, som på sigt skal hjælpe til at opbygge elektroniske systemer, som skal sikre adgang til viden i hele forbrugskæden om, hvilke kemikalier der findes i hvilke produkter. Projektet skal identificere roller og ansvar hos de forskellige aktører i produktkæden, opstille rådgivning om hvordan sådanne systemer kan opbygges, så de tilfredsstillende alle led i kæden samt lave pilotprojekter for udvalgte brancher.

For *farlige stoffer i elektronik og elektronisk udstyr*, og for *nanoprodukter- og materialer* blev det vedtaget, at udvide den eksisterende globale plan over aktiviteter (GPA) med aktiviteter som skal sikre sundheds- og miljømæssig forsvarlig håndtering af produkterne i hele deres livscyklus, samt at skabe overblik over anvendelsen af f.eks. nanomaterialer.

For *PFC’erne* er der nu med baggrund i en OECD-arbejdsgruppe nedsat en global PFC-gruppe, som skal arbejde med at frembringe yderligere viden om stofgruppen, risici ved anvendelsen af PFC’er, samt hvordan eventuelle risici kan håndteres.

Hormonforstyrrende stoffer blev optaget som et nyt område, der kræver global indsats for at imødegå risikoen. Det betyder, at der etableres et projekt under UNEP, som bl.a. skal sikre større global vidensdeling om hormonforstyrrende stoffer, medvirke til kapacitetsopbygning og støtte beslutningstagere i forhold til f.eks. prioritering af tiltag til at reducere risici.

Finansiering

Da SAICM blev vedtaget, blev et tidsbegrænset “Quick Start Program” (QSP) oprettet, med henblik på at hjælpe udviklingslandene med opstartsaktiviteter i forhold til at implementere SAICM. QSP er baseret på frivillige bidrag, og udløber i 2013. Udover dette program, indeholder SAICM ikke finansielle støttemuligheder. Dog har den globale miljøfacilitet, GEF, afsat 10 mio. \$ årligt til at støtte implementeringen af SAICM. En midtvejsevaluering af QSP viser, at QSP har været et effektivt program, og rapporten er overordnet positiv.

I forhold til en langsigtet løsning for finansiering af SAICM er der endnu ikke fundet en løsning, og UNEP's Eksekutivdirektør startede i 2009 en global proces for at fremme finansieringen af sikker håndtering af kemikalier og affald. Med baggrund i denne proces er der udarbejdet et forslag til en integreret tilgang til at styrke finansieringen af kemikalier og affald. Forslaget blev præsenteret på ICCM3, og der skal tages beslutning om forslaget på UNEP Governing Council i februar 2013.

Med baggrund i dette blev mulighederne for at sikre finansiering af SAICM diskuteret på ICCM3. Det blev besluttet, at QSP forlænges frem til ICCM4 i 2015, da Eksekutivdirektørens initiativ om fremme af finansiering først vedtages i 2013, og der vil gå nogle år, før den kan implementeres. Dermed vil indsatsen under SAICM kunne fortsættes – også før den endelige beslutning om langtidsfinansieringen er på plads.

Fremtidig styrkelse af SAICM

Der blev afholdt en "high level dialogue" under temaet: "Styrkelse af implementeringen af SAICM". Et panel på otte personer som repræsenterede hhv. grønne organisationer/forbrugerorganisationer, industrien, udviklingslandene, WHO og de industrialiserede lande, der var repræsenteret ved kontorchef Per Nylykke fra Miljøministeriet, var styrende i debatten. Der var oplæg fra paneldeltagerne, og indlæg fra gulvet, med en blandet debat af, hvad der er sket, og hvad de fremtidige udfordringer er.

Resultatet af dialogen blev et sammendrag fra præsidenten på mødet, som indeholder nøglebudskaberne i forhold til, hvad der skal til for at styrke implementeringen af SAICM og leve op til opfordringen fra Rio+20 konferencen. Sammendraget indeholder også en anmodning til SAICM Sekretariatet om, at lave en vejledning med konkrete tiltag til hvordan man bedst når kemikalieområdets 2020-mål. Denne vejledning skal udvikles og diskuteres løbende frem mod en mulig vedtagelse på ICCM4. Et af formålene med vejledningen er også at skabe fornyet politisk fokus på SAICM og nødvendigheden af sikker kemikalie-håndtering globalt.

Andre beslutninger

Der blev derudover vedtaget en ny sundhedsstrategi, som skal supplere den eksisterende overordnede strategi. Sundhedsstrategien indeholder aktiviteter, som skal sikre yderligere engagement fra sundhedssektoren og give vejledning og information. Vedtagelsen af strategien ses som et vigtigt skridt til at øge samarbejdet mellem miljø- og sundhedssektoren i forhold til at fremme sikker kemikaliehåndtering.

Endelig var der en gennemgang af resultaterne af de indkomne rapporter om implementering i forhold til en række indikatorer. Resultatet viste fremdrift på nogle punkter, mens andre haltede mere, hvilket også underbyggede behovet for den proces, som blev lanceret under "high level dialogue".